

## Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategia

Kunnanhallitus 11.10.2023 § 242  
53/00.01.02/2023

Valmistelu/lisätiedot

kunnanjohtaja Annu Räsänen, puh. 040 7109 045 tai  
etunimi.sukunimi@askola.fi

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus on päättänyt kokouksessaan 17.8.2023 pyytää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategian luonnoksesta kuntien/kaupunkien lausuntoja 18.10.2023 mennessä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 11 §:n mukaan hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Suunnitelman tulee olla julkinen. Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa strategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue käynnisti palvelustrategian valmistelun huhtikuussa 2023. Palvelustrategian valmisteluun on osallistettu laajasti eri sidosryhmiä, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia sekä luottamushenkilöitä. Aluevaltuusto ja aluehallitus ovat käsitelleet palvelustrategian sisältöjä iltakoulutyöskentelynä. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia sekä muita työntekijöitä on haastateltu tavoitteena tunnistaa Itä-Uudenmaan lähivuosien keskeisimmät pitkän aikavälin tavoitteet ja kehitystoimet sosiaali- ja terveydenhuollossa. Lisäksi palvelustrategian sisältöjä on työstetty yhteistyössä palvelutuotannon ammattilaisten kanssa kolmessa työpajassa kevään 2023 aikana. Palvelustrategiaa on valmisteltu samanaikaisesti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelman kanssa ja näiden asiakirjojen työstö aloitettiin yhtäaikaaisesti huhtikuussa 2023. Tuottavuusohjelma vie palvelustrategian tavoitteet käytäntöön sisältäen arviot taloudellisista vaikutuksista, kuvauksen keskeisistä toimenpiteistä sekä kuvauksen toteutuksen vastuista ja aikataulusta. Tuottavuusohjelman valmistelu jatkuu syksyllä 2023, ja siitä päätetään erillisenä päätöksenä palvelustrategiasta, kuitenkin niin, että palvelustrategian sisällöt näkyvät konkreettisesti osana tuottavuusohjelmaa.

Sote-uudistuksen tavoitteet eivät täyty, jos kunnilta ja kuntayhtymiltä siirtyneille palveluille ei tehdä mitään hyvinvointialueella. Yhdenvertaisten, laadukkaiden ja kustannustehokkaiden palvelujen tuottaminen vaatii vahvaa toiminnan yhteensovittamista palvelutuotannossa. Lisäksi se vaatii paljon yhteistyötä hyvinvointialueen sisällä kuin kuntien kanssa. Sosiaali-, terveyspalveluja tuotetaan ja käytetään jatkossa erilaisessa toimintaympäristössä kuin nyt. Siksi tulevaisuusnäkökulman tulee olla vahvasti mukana palvelustrategiasta päätettäessä. Muutos ei tapahdu itsestään, vaan se vaatii tekoja niin toiminnassa, rakenteissa kuin ajatusmalleissa. Strategiatyön onnistuminen edellyttää luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteistä ymmärrystä sekä yhteisen käsityksen tulevaisuuden tavoitteista.

Palvelustrategian tärkein sisältö on tiivistetty kolmeen kehityskärkeen:

- 1) tarpeen mukainen nopea ja suoraviivainen oikeaan palveluun pääsy sekä asian hoito,
- 2) alueellisesti yhtenäinen ja toiminnallisesti integroitu palvelutuotanto, ja
- 3) palvelutuotantoa vahvistava riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä kestävä johtaminen.

Kehityskärkien tärkeimmät tavoitteet ovat:

Tarpeen mukainen nopea ja suoraviivainen oikeaan palveluun pääsy sekä asian hoito:

- 1.1 Yhdenvertainen ja nopea palveluihin pääsy koko hyvinvointialueella
- 1.2 Toimiva ja tehokas neuvonta ja asiakasohjaus
- 1.3 Asiakaslähtöisesti tuotetut palvelut
- 1.4 Saavutettavasti viestitetyt ja kuvatut palvelut
- 1.5 Ennaltaehkäisevän, kuntouttavan ja itsepalvelujen vahvistaminen palvelutarjonnassa

Alueellisesti yhtenäinen ja toiminnallisesti integroitu palvelutuotanto:

- 2.1. Palveluntarpeeseen vastaava monipuolinen palveluverkosto
- 2.2. Selkeät ja yhtenäiset palvelutuotannon prosessit sekä toimintatavat
- 2.3. Kustannustehokkaat palveluiden tuotantotavat eri tuotantokeinoja hyödyntäen
- 2.4. Yhtenäiset tietopohjat ja tiedolla johtaminen
- 2.5. Sujuva yhteistyö HUS-yhtymän, kuntien, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa

Palvelutuotantoa vahvistava riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä kestävä johtaminen:

- 3.1. Palvelutuotantoa tukeva henkilöstörakenne ja resursointi
- 3.2. Laadukas johtaminen palvelutuotannon ytimessä
- 3.3. Tukevat ja monipuoliset työskentelymallit palveluita järjestäessä
- 3.4. Palveluiden laatua tukeva henkilöstön osaamisen kehittäminen

Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä tulee olla osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia palvelustrategian laadinnassa.

Palvelustrategia luo perustan hyvinvointialueen toiminnan suunnittelulle ja taloussuunnitelmalle. Ehdotus käsitellään seuraavan kerran hyvinvointialueen aluevaltuustossa 19.9.2023 lähetekeskusteluna, minkä lisäksi hyvinvointialue lähettää hyvinvointialueen palvelustrategialuonnoksen lausuntokierrokselle aluehallituksen kokouksen jälkeen niin, että alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajilla sekä muilla sidosryhmillä on mahdollisuus lausua näkemyksensä palvelustrategian sisällöstä ennen päätöksentekoa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Annu Räsänen

Päätösehdotus

Askolan kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon:

Askolan kunta toteaa, että palvelustrategialuonnoksessa esille nostetut kehityskärjet ovat hyvinvointialueen toiminnan kannalta keskeisiä. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen asiakaslähtöisyyden varmistaminen niin rakenteiden kuin käytännön työn tasolla on keskeisin edellytys organisaation toimivuudelle.

Askolan kunnassa on totuttu hyvään lähipalveluun perusterveydenhuollossa. Askolan kunta kantaa huolta palvelujen heikentymisestä erityisesti heikommassa asemassa olevien ikäihmisten ja digipalveluita vähemmän hallitsevien asiakkaiden osalta. Digipalvelut ovat yksi tärkeä osa saavutettavia palveluja, mutta ne eivät voi olla ainoa vaihtoehto palvelun saannille. Tilanne on vaarassa heikentyä entisestään,

mikäli lähipalvelua ei tarjota.

Askolan kunta toteaa, että erityisesti matalan kynnyksen palveluiden on oltava lähellä asiakasta. Tietyt asiakasryhmät eivät itsenäisesti hakeudu palveluiden piiriin ja etäisyyden kasvaessa on uhkana, että palveluihin ei päästä lainkaan. Oppilas- ja opiskelijahuollon palvelut tulee tarjota lähipalveluna ja resurssia tulisi nykyisestä vahvistaa, jotta ongelmiin on mahdollista saada apua ja niihin tarttua jo siinä vaiheessa, kun ongelmat ovat pieniä.

Palvelustartegiassa on tuotu vahvasti esille asiakkaiden osallistaminen ja kuunteleminen. Askolan kunta näkee tämän tärkeänä asiakaslähtöisten ja vaikuttavien palveluiden kehityksessä. Tässä tulee kuitenkin huomoida se, että kaikilla asukkailla/asiakkailla on mahdollisuus osallisuuteen ja palautteen antoon.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että Riku Honkasalo, Matti Jäppilä, Mia Myllys ja Petra Lind totesivat itsensä esteellisiksi (yhteisöjäävi) ja poistuivat kokouksesta klo 20.05-20.13 väliseksi ajaksi. Varajäsenä tämän asian käsittelyn ajan oli Anne Lampinen teamsilla. Puheenjohtajaksi yksimielisesti valittiin Tero Suominen tämän pykälän käsittelyn ajaksi.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkistettiin välittömästi kokouksessa.

Täytäntöönpano

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue